

Inleiding

We zijn alert op pesten. Jammer genoeg komt pestgedrag toch nog vaker voor dan we zouden willen. Het kan kinderen beschadigen, remmen in hun ontwikkeling en de leerprestaties nadelig beïnvloeden. Ook in het verdere leven laat het 'gepest zijn' littekens na.

We besteden regelmatig aandacht aan pesten en het voorkomen ervan. Het is onderdeel van de thema's die elke week in 'Trefwoord' aan de orde komen en met de kinderen worden besproken, maar ook in spontane situaties waarin omgaan met elkaar het onderwerp is. We proberen om zo vroeg mogelijk signalen op te vangen, zowel van de pester als van het slachtoffer van pestgedrag. Ons streven is om de kinderen op een harmonieuze en respectvolle manier met elkaar om te laten gaan en het creëren van een sociaal veilige leeromgeving. De 7 eigenschappen van leiderschap helpen ons hierbij.

Onze school bezit het M5- certificaat. Dit betekent dat de school zorgt voor een sociale veilige leeromgeving. Dit doen we door volgens de uitgangspunten van M5 te handelen en de M5 pestaanpak te hanteren. De voortgang van de M5-pestaanpak wordt jaarlijks geëvalueerd met onze consulent van de M5-groep. De M5 aanpak is opgenomen in dit pestprotocol.

Het is belangrijk dat de kinderen leren hoe ze met medeleerlingen en leerkrachten om moeten gaan. De onderstaande regels zijn geen doel op zich maar proberen bij de gewenste doelen, die we gezamenlijk nastreven, behulpzaam te zijn. Het geeft de kinderen, maar ook de leerkrachten een stuk zekerheid. Men weet waar men aan toe is, omdat de regels in de hele school gelden en niet leerkrachtafhankelijk zijn. We willen een veilige sfeer en veilige leeromgeving creëren waarin pesten door het complete team eenduidig als ongewenst wordt aangemerkt.

Uitgangspunt van dit pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. In onze kernwaarde 'veiligheid' staat het als volgt verwoord:

- Wij bieden kinderen de mogelijkheid zich in een veilige omgeving, op een gestructureerde, uitdagende en onderzoekende wijze, voor te bereiden op het volwaardig deelnemen aan een steeds sneller veranderende samenleving.
- Sleutelwoorden hierbij zijn: zelf initiatief leren nemen, samen leren werken, bewustmaken van eigen rol in relaties, leren op een gepaste manier vorm te geven aan emoties, anderen in hun waarde laten.

Vooraf

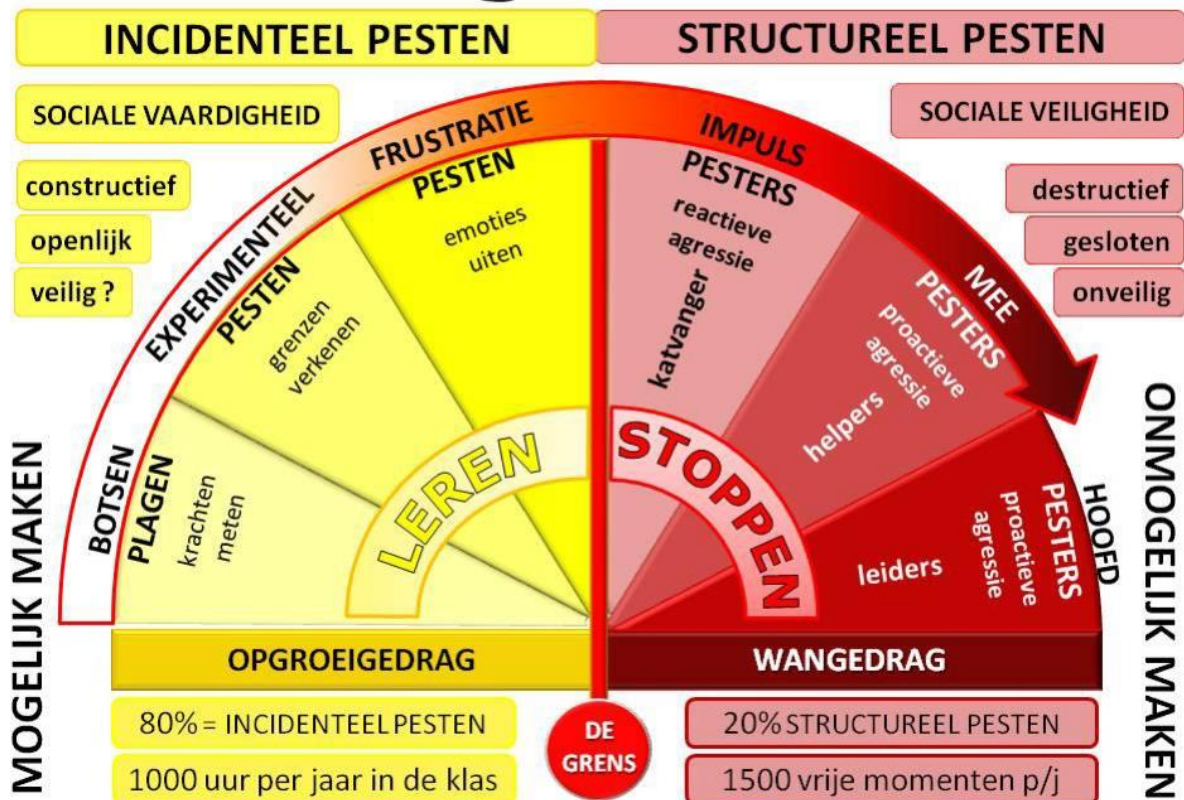
Er is verschil tussen plagen en pesten. Plagen is het op **speelse wijze** prikkelen van en ander d.m.v. verbaal en fysieke grapjes. Ook kan plagen **wederzijds** zijn. De wetenschappelijke definitie van pesten is:

Pesten is een vorm van agressie waarbij één of meer personen de **intentie** hebben een ander **steeds opnieuw** schade toe te brengen waarbij de **macht ongelijk verdeeld** is; het slachtoffer kan zich meestal **niet verdedigen**.

1. **Pesten gebeurt met opzet**
2. **Pesten gebeurt steeds opnieuw**
3. **De pester staat sterker dan het slachtoffer**

De M5-pestaanpak maakt zichtbaar wat onzichtbaar gehouden wordt en geeft pesten een gezicht. We weten als schoolteam door deze aanpak wat er zich afspeelt, ook buiten ons gezichtsveld. De meeste kinderen weten alles maar houden dit geheim uit angst, dat het erger wordt of om zelf het slachtoffer te worden van pestgedrag. Onze school maakt permanent gebruik van de M5-Meldbox. Dit is een online registratiesysteem dat toegankelijk is voor iedereen die direct of indirect betrokken is bij leerlingen van onze school. Pesten is mensenwerk maar gebeurt doorgaans anoniem en buiten ons zicht. Om onze school veilig te kunnen maken, halen we pestgedrag uit de anonimiteit. Daartoe brengt school m.b.v. het M5 meldsysteem continue het 'wie, wat en waar' in beeld.

M5 CURVE

Er wordt gekeken hoe de pesters kunnen worden geholpen. Door het instellen van het meldsysteem en het openlijk bekend maken van stand van zaken met betrekking tot sociale veiligheid, stoppen de meeste kinderen spontaan met pesten. Bij 10% van de kinderen is er meer voor nodig om ze te laten stoppen met pestgedrag. Belangrijk is dat kinderen die opvallen door meldingen en vervallen in structureel pestgedrag tijdig worden gestopt en/of geholpen, zodat de sociale veiligheid gewaarborgd blijft.

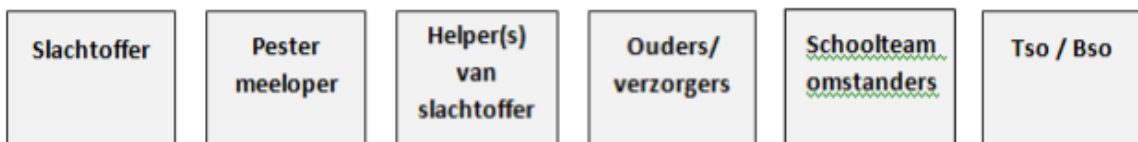
Onze aanpak is niet gericht op vormen van incidenteel pesten (zie curve). Incidenteel pesten (plagen, frustratiepesten) hoort bij het opgroeien van kinderen. Kinderen leren met vallen en opstaan hoe ze met elkaar kunnen omgaan. Dat verloopt bijna probleemloos als de sociale basisveiligheid in orde is. Wanneer het woord pesten valt, schieten veel mensen in de stress. 80% van het pestgedrag is echter incidenteel en leergedrag. Voor dit gedeelte maken we gebruik van "Kinderen en hun sociale talenten", een onderdeel van ons reguliere lesprogramma. 20% van het pesten is structureel van

aard. Deze vorm van pesten gaat over grenzen en is beschadigend voor slachtoffers en pesters. Met de M5-pestaanpak richten we ons op dit gedeelte.

Wat melden

- alle soorten geweld zoals slaan, schoppen, duwen, trekken, spugen etc.
- uitlachen, belachelijk maken door grapjes etc.
- verbaal bijv. schelden, (be)dreigen, roddelen, discrimineren
- spullen af moeten geven, afpakken, verstoppert, vernielen
- opwachten, opjagen, achtervolgen, klem zetten
- ongewenste aanraking, betasting intieme delen
- opdrachten krijgen, moeten meedoen aan/ met iets, onder dwang of door groepsdruk
- negeren, buiten sluiten/ niet mogen meedoen, niemand wil naast je zitten, niet gekozen worden
- online pesten; via computer of telefoon
- alles wat een onprettig/ onveilig gevoel geeft ook al nam je deel/ moest je meedoen

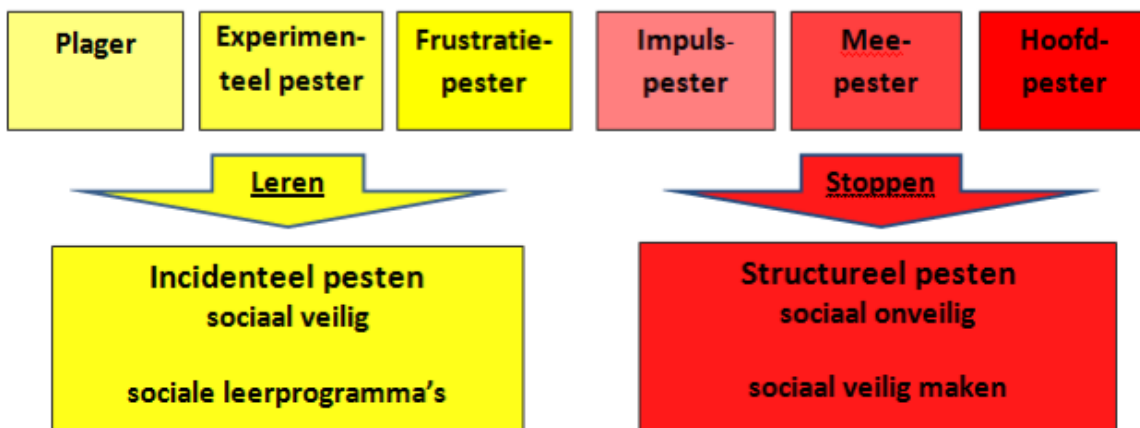
Wie melden

Registratie

Vastleggen en inzicht krijgen in de gebeurtenis, situatie, tijdstip, omgeving en betrokkenen

In beeld bij directie en M5

Stappenplan

1. Als je gepest wordt, geef je aan de pester aan dat je dit niet leuk vindt en wilt dat het stopt.
NB. Kinderen die zien dat een ander gepest wordt horen ook te zeggen dat de pester moet stoppen (gezamenlijk verantwoordelijk zijn).
Een incident kan gemeld worden via de M5 meldknop op de school website. Iedereen mag melden: de gepeste (kinderen), de pester(s), de meelopers, aanmoedigers, verdedigers en de teamleden en de ouders/verzorgers
2. Als het pesten niet stopt, vertel je het aan de leerkracht en/of je meldt het (weer/alsnog) via M5.

Kinderen die zien dat het pesten doorgaat horen het ook tegen de leerkracht te zeggen. Dit is geen klikken, maar hulp vragen.

3. De leerkracht praat met de pester en zonedig met anderen. "Wat is er precies gebeurd en/of gezegd?" De leerkracht noteert dit en maakt afspraken met de betrokkenen. Deze afspraken worden genoteerd en er wordt gewezen op stap 4!
4. Als de pester zich niet aan de afspraken houdt, worden de ouders (van de pester en de gepeste) ingelicht. Leerkracht en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Bijvoorbeeld:
 - Een wekelijks gesprek met
 - In de pauze binnen blijven.
 - Binnen blijven tot de anderen thuis zijn.
 - Een schriftelijke opdracht.
5. Gaat het pesten niet over dan in overleg met de ouders de eventuele consequenties bepalen.
 - Een externe deskundige (schoolmaatschappelijk werk, vertrouwenspersoon) inschakelen.
 - De pester in een andere groep plaatsen.
 - De pester schorsen of van school verwijderen.

DE CONSEQUENTIES MOETEN IN VERHOUDING TOT HET GEDRAG STAAN!

Zodra er gepest wordt, wordt het protocol gehanteerd.

Stappenplan nadat een leerling in beeld komt door meldingen vanuit de MeldBox van M5:

1. Waarschuwing klassikaal. De klas valt op doordat bepaalde leerlingen teveel meldingen op hun naam hebben. Binnen de klas wordt dit kenbaar gemaakt en daarbij aangegeven dat het moet stoppen. Er worden nog geen namen genoemd.
2. Waarschuwing informeel. Klassikaal enkele complimenten voor degenen die uit zichzelf zijn gestopt **zonder deze namen** te noemen. Daarnaast de leerlingen die nog niet zijn gestopt aanspreken. De klas wordt gevraagd te ondersteunen. Er wordt met de groep besproken hoe ze kunnen helpen. Na twee weken gaat bekeken worden of de meldingen zijn afgenomen/gestopt.
3. De ouders/ verzorgers worden, voordat het klassikaal besproken wordt, geïnformeerd. Daarnaast volgt er ook vooraf een gesprek met de leerling met de vraag hoe we hem/haar kunnen helpen om alsnog te stoppen. Leerkracht en/of de IB-er begeleidt hierbij en biedt hulp.
4. Leerling is gestopt met het gedrag: complimenteren in de klas.
5. Leerling is niet gestopt; formele waarschuwing/ aanzegging. Daarnaast kan ervoor worden gekozen om andere personen binnen school in te zetten die extra begeleiding kunnen bieden.
6. Leerling stopt: complimenteren in de klas en met de klas bespreken hoe ze de sociale veiligheid samen vast kunnen houden. Dit proces wordt begeleid door leerkracht/leerlingbegeleider.
7. Leerling stopt niet: Aanzegging. Er volgt een gesprek van leerkracht/ directie en ouders op school, waarbij besproken wordt hoe er verder hulp wordt geboden. Er wordt een plan van aanpak op maat uitgewerkt en toegepast. Een idee kan zijn de leerling weg te houden van de plek waar het fout gaat.
8. Leerling stopt: complimenteren in de klas en re-integreren van leerling in situaties waar hij eventueel tijdelijk uit is gehaald. Dit proces wordt begeleid door de leerkracht of IB-er. De klas wordt betrokken bij de re-integratie door ze aan te geven wat voor bijdrage van hen wordt verwacht en te bespreken hoe ze deze kunnen leveren.
9. Leerling stopt niet na alle geboden hulp, dan volgt er een gesprek met ouders en directie om te kijken of een warme overdracht naar een andere school nodig is. Onze school heeft een wettelijke inspanningsverplichting tot het borgen van de sociale veiligheid. Wie doorgaat met structureel pesten dwingt het bevoegde gezag in te grijpen om verantwoordelijkheid te nemen voor de sociale veiligheid van de anderen.

1.		<p>We doen aardig tegen elkaar en behandelen elkaar met respect.</p>
2.		<p>We maken er samen een fijne groep van.</p>
3.		<p>We praten met elkaar (en gebruiken daarbij de ik-taal).</p>
4.		<p>We willen dat pesten stopt.</p>
5.		<p>We willen dat ook verborgen pesten stopt.</p>
6.		<p>We houden er rekening mee dat pesten heel lang pijn doet.</p>
7.		<p>We zeggen tegen de pester: stop ermee</p>
8.		<p>We helpen gepeste kinderen.</p>
9.		<p>We lossen pesten als groep op.</p>
10.		<p>We blijven ons houden aan dit contract.</p>